

דבר השבוע

מוסף ערב שבת
גיליון מספר 5, כו' בשבט תשנ"ב, 31 בינואר 1992

גיטה

שרובר

תביא

את

התרבות

לעמק

הירדן

שמעון וייס

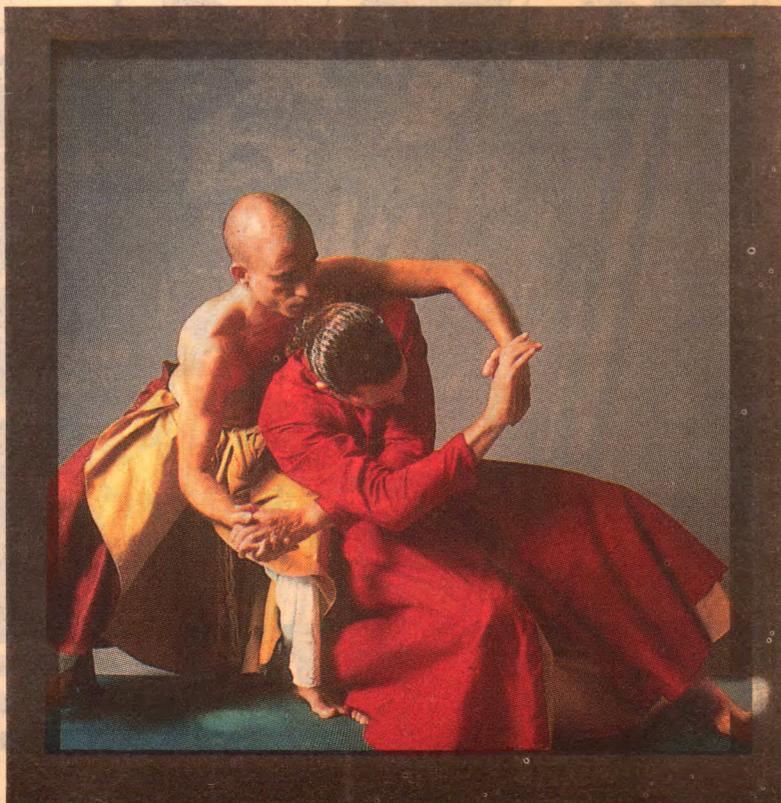
הבגדים של "בת-שבע"

ורדה צימרמן

קנדי, סמון, קוסמנר

גידי אורשר

"בת שבע", התלבושות

כשנפתח המסך על "מרק אבנים", המחול הראשון בערב הבכורות החדש של להקת "בת שבע", העין מתהלכת בין התלבושות לא פחות מאשר בין הצלילים והצעדים. התלבושות רחוקות מאלו המזוהות אצלנו עם מחול מודרני - בגדי הלייקרה בעיקר. ב"מרק אבנים" רואים בדים שקופים ורכים, וסטים ברקמה מזרחית, מכנסונים הנלבשים מעל מכנסיים ארוכים רחבים ושקופים, ברמודה ג'ינס מתחת לחצאית תחרה, בגדי גוף בפאייטים, מחוכים, הדפסים עזים, צבעים חזקים בערכוביה המשלבת בין היקר וה"גבוה" לבין הזול, הפשוט וה"נמוך". אפשר למצוא הקשרים כאלה גם באופנת העלית של החורף הנוכחי, בשילובים של ג'ינס עם חליפת שאנל, בין צמר ופאייטים.

בעבודה אחרת באותו ערב, "ארבוס", לובשים הגברים שמלות שני כבודות, המזכירות מעילי כמרים. מתחתם מציצה חצאית נוספת בצבע נוגד וב"ריקוד עם (עם שירים)", שוב נראות מערכות שקופות ורכות, בשכבות, לעתים בליווי ברדס, מעט שמלות בצווארון שאל ובמחשוף עמוק, בחלוקה לצבעים חמים וקרים. מקצבים של אופנה על בנת המחול בארץ. אפשר כמעט לקטוף ולצאת למשרד או למסיבה. את כל התלבושות עיצבה רקפת לוי. היא באה מן האמנות (צילום ורישום), ועברה דרך הקולנוע אל המחול שהוא, לגביה, "הכי מופשט. אין טקסט. הוא הקרוב ביותר לשירה. יש בו אור, בגד, תנועה, הרגשה, ומשם באים כל הדברים האחרים כמו דמות וסיפור. זה הכי פתוח." בקולנוע עיצבה הרבה תלבושות תקופתיות, אבל במחול "כל מה שקלאסי הוא כאילו תקופתי. כשאתה עושה משהו יותר מודרני, פרצת דרך". רוב להקות המחול בעולם עדיין שבויות במסורת התלבושות. "רואים שמרנות עם מיטב המעצבים, כאילו שיש קונספציות מוגדרות לבלט, לתיאטרון ולאופרה. אני מתה לעשות תלבושות לאופרה". אבל אם יהיה עליה לעצב תלבושות ל"אגם הכרבורים", למשל, "נראה לי כי תהיה זו שטות להלביש את הרקדניות בג'ינס וטוטו, אני אנסה לגייס את הטעם שלי לעניין". לגביה האלמנט החשוב בעיצוב תלבושות למחול הוא זמן והדיאלוג עם הכוריאוגרף. "לא לעשות דברים מוחצנים, לא בגדים אקסטרונגנטיים. זאת לא חוכמה. הארץ שלנו קטנה וזריזה, אנחנו רוצים לסתור את הקונבנציה בלי שנוצרה מסורת. במחול אנחנו עושים ציור על הבמה. אבל בעוד צייר עובד לבד, כאן צריך לעבוד יחד, עם התאורן, עם הכוריאוגרף. אבל בגלל תהליכי האינסטנט בארץ אנחנו אמני נייר הקרפ והדבק הפלסטי." עם אוהד גהרין, מנהל להקת "בת שבע" וכוריאוגרף, נבנה ה"ביחד" הזה. "אנחנו עובדים יחד מאז שנפגשנו. אנחנו כבר מכירים אחד את השני, יודעים למה מתכוונים. היא עיצבה את תלבושות "קיר" לחוץ-לארץ, את הערב שהעלה עלי-פי מוסיקה של ארוו פארט בפסטיבל ישראל האחרון ואת המחול החדש שלו "פרפטום" שמועלה עתה בז'נווה.

עם כוריאוגרפים אורחים, המגיעים לישראל לתקופה מסוימת בלבד, זמן העבודה המשותף הוא קצר. כך, עם דאג אלקינס שיצר את "מרק אבנים" ועם מרק למון כוריאוגרף "ריקוד עם (עם שירים)". כשהחלה לעבוד עם רלף למון הוא חשב בתחילה על תלבושות ברוח רנסנסית. במשך הזמן שופצו הציורים התקופתיים לתלבושות נקיות יותר. "למון יצר את הריקוד תוך כדי עבודה. בסרטים יש תסריט, בהצגה יש מחזה, השינויים שנעשים אינם דרסטיים. בכלט אתה עובד כמעט במקביל לכוריאוגרפיה. הוא יוצר ואתה צריך לבנות." עכשיו, אחרי חמש עבודות במחול, היא עוברת על סרט טלוויזיה בריטי. "אני מרגישה שאני צריכה להתמלא מחדש. הסרט דורש ממני אנרגיה של ארגון, אבל פחות ראש. אז אני קצת נחה." בעבר ניסתה לזמן קצר את מזלה גם בעיצוב אופנה. "אני עוברת בשכבות ועם הרבה בד, על הבמה זה יתרון, אבל לכיס של הישראלית זה יקר מדי. יהיה לי קשה לעבוד באופנה, אלא אם כן מישהו ישקיע כסף ואוכל לעשות דברים כפי שאני רוצה." ולמרות הכל, "אני חושבת שבגדים לא חשובים. אסור שבגד יהיה חשוב יותר מהארס. כשאומרים איזו שמלה מטריפה, זה כישלון. החשוב הוא הקשר בין האדם לבגד."

